

КОНВЕНСИЯИ 81

Конвенсияи бозрасии меҳнат дар саноат ва савдо*

Конференсияи Генералии Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат, ки дар Женева аз ҷониби Шӯрои маъмурии Бюрои Байналмилалии Меҳнат даъват шуда, 19 июни соли 1947 ба иҷлосияи сиюми худ гирд омад ва оид ба пазируфтани як қатор пешниҳодот дар бораи бозрасии меҳнат дар саноат ва савдо қарор қабул кард, ки банди чоруми рӯзномаи иҷлосия мебошад, чихати ба ин пешниҳодот додани шакли Конвенсияи байналмилалӣ аз рӯзи ёздаҳуми моҳи июли соли ҳазору нӯхсаду чилу ҳафтум Конвенсияи мазкурро қабул намуд, ки метавонад Конвенсияи соли 1947 дар бораи бозрасии меҳнат номида шавад:

Фасли 1. Бозрасии меҳнат дар саноат

Моддаи 1

Ҳар як Аъзои Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат, ки нисбат ба он ҳамин Конвенсия эътибор пайдо мекунад, ўҳдадор мешавад, ки дар корхонаҳои саноатӣ ситемаи бозрасии меҳнат дошта бошад.

Моддаи 2

1. Системаи бозрасии меҳнат дар корхонаҳои саноатӣ, дар ҳамаи корхонаҳое, ки дар онҳо нозирони меҳнат ўҳдадоранд амалӣ сохтани муқаррароти қонунгузорию оид ба шароити меҳнат ва ҳифзи кормандон дар чараёни фаъолияти меҳнати онҳо таъмин намоянд, татбиқи мегардад.

2. Қонунгузорию миллӣ метавонад аз таъсири амали Концепсияи мазкур корхонаҳои кўҳкорӣ ва нақлиёт ё як қисми ҷунин корхонаҳоро истисно намояд.

Моддаи 3

1. Ба системаи бозрасии меҳнат инҳо шомиланд:

а) таъмини татбиқи муқаррароти қонунгузорӣ оид ба шароити меҳнат ва амнияти кормандон дар раванди фаъолияти онҳо, мисол, муқаррарот дар бораи давомнокии рӯзи корӣ, музди меҳнат, бехатарии меҳнат, тандурустӣ ва осудаҳолӣ, истифодаи меҳнати кўдакон ва наврасон, дигар масъалаҳои шабеҳ то андозае, ки барои нозирон таъмини татбиқи муқаррароти зикргардида анҷом дода шавад;

б) таъмини корфармоён ва кормандон бо иттилоот ва тавсияҳо дар хусуси воситаҳои нисбатан самарабахши риояи муқаррароти қонунгузорӣ;

в) ба маълумоти мақоми ваколатдори ҳокимият расонидани далелҳои вайрон намудан ё сӯиистифода, ки таҳти амали муқаррароти қонунгузорию амалкунанда қарор намегирад.

2. Агар ба зиммаи нозирони меҳнат дигар функцияҳо гузошта шавад, онҳо набояд ба иҷрои функцияҳои асосӣ монета шаванд ва бо ин ё он

усул ба шаъну эътибор ва беғаразӣ, ки барои нозирон дар муносибат бо корфармоён ва кормандон зарур аст, зиён расонанд.

Моддаи 4

1. То андозае, ки барои амалияи маъмурии Аъзои Ташкилот қобили қабул аст, бозрасии меҳнат таҳти назорати ҳокимияти марказӣ қарор дорад.

2. Дар давлати федеративӣ мафҳуми «мақоми марказӣ» метавонад ё мақоми марказии Федератсия ё мақоми марказии яке аз қисмҳои марказии таркибии федератсияро дошта бошад.

Моддаи 5

Мақоми ваколатдори ҳокимият барои он, ки ба фаъолияти зайл мусоидат намояд, тадбирҳои зарурӣ меандешад:

а) ҳамкориҳои судманд байни хадамоти бозрасӣ аз як тараф ва хадамоти дигари давлатӣ, инчунин муассисаҳои давлатӣ ва хусусие, ки фаъолияти шабехро анҷом медиҳанд;

б) ҳамкорӣ байни кормандони бозрасии меҳнат, корфармоён ва кормандон ё ташкилотҳои онҳо.

Моддаи 6

Кормандони бозрасӣ аз хизматчиёни давлатӣ иборат буда, мақом ва шароити кори онҳо суботи шуғро вобаста ба мансаб таъмин менамояд ва онҳоро мустақил аз ҳама гуна тағйирот дар ҳукумат ё ҳама гуна таъсири ғайриқонунӣ аз хориҷ мегардонад.

Моддаи 7

1. Ҳангоми риояи муқаррароте, ки қонунгузориҳои миллӣ метавонад интихоби хизматчиёни муассисаҳои давлатиро тобеи худ намояд, нозирони меҳнат танҳо дар асоси коршоямии номзад чиҳати иҷрои вазифаҳои ба зиммашон гузошташаванда интихоб карда мешаванд.

2. Усули санҷиши чунин коршоямиро мақоми ваколатдори ҳокимият муайян менамояд.

3. Нозирони меҳнат барои анҷом додани фаъолияти худ аз омодагии дахлдор мегузаранд.

Моддаи 8

Ба ҳайати кормандони бозрасӣ метавонанд ҳам мардҳо ва ҳам занон шомил бошанд; дар сурати зарурат ба зиммаи нозирони мард ва нозирони ҷинси зан муттаносибан метавонад вазифаҳои махсус гузошта шавад.

Моддаи 9

Ҳар як Аъзои Ташкилот бо мақсади таъмини татбиқи муқаррароти қонунгузориҳои марбут ба тандурустӣ ва бехатарии кормандон ҳангоми фаъолият, инчунин гирифтани иттилоот оид ба таъсири усулҳои истифодашаванда, мавод ва усулҳои меҳнат ба вазъи саломатӣ ва бехатарии

кормандон тадбирҳои зарурӣ меандешад, ки экспертҳои соҳибхтисос ва мутахассисон, аз ҷумла мутахассисони соҳаи тиб, механика, барқ ва химия барои кори бозрасӣ дар чунин шакле ҷалб карда шаванд, ки нисбатан ҷавобгӯи шароитҳои миллӣ эътироф карда мешавад.

Моддаи 10

Теъдоди нозирони меҳнат ҷиҳати таъмини иҷрои судманди функсияҳои хадамоти бозрасӣ бояд кифоя бошад; он бо дарназардошти зайл муқаррар карда мешавад;

а) муҳимияти вазифаҳое, ки нозир бояд анҷом диҳад, аз ҷумла:

- миқдор, хусусият, андоза ва мавқеи ҷойгиршавии корхонаҳое, ки таҳти назорати бозрасӣ қарор мегиранд;
- теъдод ва категорияи кормандоне, ки дар ин корхонаҳо машғуланд;
- миқдор ва мушкилоти муқаррароти қонунгузорию, ки нозирон бояд татбиқи онро таъмин намоянд;

б) воситаҳои моддие, ки таҳти ихтиёри нозирон қарор дода шудааст; ва

в) шароитҳои амалие, ки дар муҳити он бояд бозрасии нозиротӣ самарабахш анҷом дода шавад.

Моддаи 11

1.Мақоми ваколатдори ҳокимият чораҳои зарурӣ меандешанд, ки таҳти ихтиёрдории нозирон инҳо қарор дошта бошанд:

а) бюрои маҳаллӣ, таҷҳизот мутобиқи эҳтиёҷоти хадамоти нозирот, ки барои ҳамаи шахсони манфиатдор дастрас мебошад;

б) воситаҳои нақлиёт, ки барои иҷрои функсияҳои онҳо зарур аст, агар воситаҳои нақлиёти дахлдори ҷамъиятӣ мавҷуд набошад.

2.Мақоми ваколатдори ҳокимият бо мақсади ҷӯброни ҳамаи хароҷоти меҳнати нозирон оид ба ҷойивазкунӣ ва ҳама гуна хароҷоти иловагӣ, ки барои иҷрои функсияҳои онҳо зарур аст, чораҳои дахлдор меандешад.

Моддаи 12.

1.Нозирони меҳнат, ки бо ҳуҷҷатҳои тасдиқунандаи ваколатҳои онҳо таъмин гардиданд, ҳуқуқ доранд:

а) бидуни огоҳонии пешакӣ бе монеа ҳар вақту соат ба ҳамаи биноҳое, ки таҳти назорати бозрасӣ қарор доранд, ворид шаванд;

б) рӯзона ба ҳама гуна бино ворид шаванд, агар асоси кофӣ дошта бошанд, ки он таҳти назорати баррасӣ қарор мегирад;

в) ҳама гуна назорат, санҷиш ва тадқиқро, ки онҳо зарур мешуморанд, анҷом диҳанд, то итминон дошта бошанд, ки муқаррароти қонунгузорӣ судманд риоя карда мешаванд, аз ҷумла:

- танҳо ё бо иштироки шохидон ба корфармоён ё кормандони корхона оид ба ҳамаи самтҳои марбут ба татбиқи муқаррароти қонунгузорӣ савол диҳанд;

- шинос намудан бо ҳама гуна дафтарҳои корӣ, реестр ё ҳуҷҷатҳоро, ки пешбурди онҳо тибқи қонунгузорӣ оид ба масъалаҳои шароити меҳнат пешбинӣ шудааст, бо мақсади санҷиши мутобиқати онҳо ба муқаррароти қонунгузорӣ талаб кунанд, аз онҳо нусха бардоранд ё эътибоси дахлдор гиранд;

- чуноне, ки муқаррароти қонунгузорӣ пешбинӣ намудааст, насби эълонро талаб кунанд;

- мавод ва воситаҳои коркардшавандаро мусодира ё намунаи онро барои таҳлил бо худ гиранд, ба шарте, ки агар корфармо ё намояндаи он огоҳ карда шаванд, ки мол ё мавод бо мақсади мазкур мусодира ё бо худ гирифта шудааст.

2. Ҳангоми ташрифи назоратӣ нозир дар хусуси ташрифи худ корфармо ё намояндаи онро огоҳ месозад, агар чунин шуморад, ки чунин огоҳонӣ наметавонад ба самарабахшии назорат зиён расонад.

Моддаи 13.

1. Ба нозирони меҳнат иҷозат дода шудааст оид ба рафъи норасоӣҳои дар ин ё он иншоот, таҷҳизот ё усули меҳнат ошкоргардида андешидани тадбирҳоро талаб намоянд, агар асос дошта бошанд, ки ин норасоӣҳо ба саломатӣ ва бехатарии кормандон таҳдид менамояд.

2. Барои он, ки нозирони меҳнат ҷиҳати андешидани чунин тадбирҳои имконият дошта бошанд, онҳо бояд бо риояи ҳуқуқи шикоят ба мақомоти судӣ ё маъмурий, ки метавонад мутобиқи қонунгузориҳои миллии пешбинӣ гардад, ваколатдор карда шаванд, ки амр диҳанд ё талаб намоянд, ки дар мавриди зайл дастур дода шавад:

а) дар бораи дар мӯҳлати муайянгардида ба иншоот ворид намудани чунин тағйироте, ки барои таъмини қотеонаи татбиқи муқаррароти қонунгузорӣ оид ба масъалаҳои ҳифзи саломатӣ ва бехатарии кормандон зарур аст;

б) ҳангоми таҳдиди мустақим ба саломатӣ ва бехатарии кормандон-дар бораи қабули тадбирҳое, ки бояд фавран иҷро карда шаванд.

3. Агар расимёти муқаррарнамудаи банди 2 ба амалияи маъмурий ва судии Аъзои Ташкилот номуттаносиб бошад, нозирон бояд ҳуқуқ дошта бошанд ба мақоми ваколатдори ҳокимият муроҷиат намоянд, ки он дар хусуси андешидани тадбирҳо амр ва фармоиш диҳад, ки иҷрои онҳо ҳатмӣ мебошанд.

Моддаи 14.

Ба бозрасии меҳнат тибқи ҳолатҳо ва шакле, ки қонунгузориҳои миллии пешбинӣ намудааст, дар хусуси ҳодисаҳои нохуш дар истехсолот ва бемориҳои касбӣ маълумот пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 15.

Бо шарти риояи истисно, ки метавонад қонунгузори миллӣ пешбинӣ намояд, ба нозирони меҳнат:

а) иштироки мустақим ё ғайримустақим дар корҳои корхона, ки таҳти назорати онҳо қарор дорад, манъ аст;

б) онҳо таҳти таҳдиди муҷозоти ҷиноятӣ ё ҷораҳои дахлдори интизомӣ ўҳдадор карда мешаванд, ки ҳатто баъди тарки мансаб сирри истеҳсолиё тичоратӣ ё раванди истеҳсолиро, ки барояшон метавонист ҳангоми иҷрои функсияҳо маълум гардад, ошкор нанамоянд;

в) ба онҳо дастур дода мешавад, ки манбаи ҳамаи шикоятҳоро вобаста ба норасоӣ ё вайрон кардани муқаррароти қонунгузорӣ мутлақо махфӣ эътироф кунанд ва дар хусуси ба корфармо ё намояндаи он иттилоъ додани он, ки ташрифи назоратӣ вобаста ба гирифтани чунин шикоят сурат гирифтааст, худдорӣ намоянд.

Моддаи 16.

Корхона то андозае мунтазам ва дақиқ таҳти бозрасӣ қарор мегирад, ки агар он барои татбиқи самарабахши муқаррароти дахлдори қонунгузорӣ зарур бошад.

Моддаи 17.

1. Шахсоне, ки муқаррароти қонунгузори вайрон карданд ё аз риояи он саркашӣ менамоянд ва бозрасии он ба зиммаи нозирони меҳнат гузошта шудааст, феврал, бидуни огоҳонии пешакӣ таҳти таъқиби судӣ қарор мегиранд; аммо қонунгузори миллӣ метавонад дар чунин ҳолатҳо истисно пешбинӣ намояд, агар ҷиҳати ислоҳи вазъ ё қабули тадбирҳои пешгирикунанда чунин шахсон бояд қаблан огоҳ карда шаванд.

2. Нозирони меҳнат ҳуқуқ доранд масъалаи онро, ки бар ивази оғози таъқиби судӣ ё пешниҳод барои оғози таъқиби судӣ шахс бояд огоҳ карда шавад ё ба ў машварат дода шавад, худашон ҳал намоянд.

Моддаи 18.

1. Тибқи қонунгузори миллӣ барои вайрон кардани муқаррароти қонунгузорӣ, ки истифодаи он бояд таҳти бозрасии нозирони меҳнат қарор гиранд ва аксуламал ба нозирони меҳнат ҳангоми аз ҷониби онҳо анҷом додани ўҳдадориҳои худ, муҷозоти дахлдор пешбинӣ гардида, самарбахш истифода бурда мешавад.

Моддаи 19.

1. Нозирони меҳнат ё бюрои маҳалии бозрасӣ ва мақомоти марказии ҳадамоти бозрасӣ оид ба натиҷаҳои фаъолияти худ маърузаҳои давравӣ пешниҳод менамоянд.

2. Ин маърузаҳо мутобиқи дастури мақомоти марказӣ таҳия гардида, масъалаҳоеро дар бар мегиранд, ки давра ба давра ин мақом зикр намудааст; онҳо ҳар вақте, ки онро мақоми марказӣ тақозо менамояд, аммо дар ҳама ҳолат на камтар аз як маротиба дар як сол пешниҳод мегарданд.

Моддаи 20.

1. Мақоми марказии бозрасӣ ҳамасола маърузаҳои дорои хусусияти умумиро оид ба фаъолияти хадамоти бозрасӣ, ки таҳти назорати он қарор дорад, нашр менамояд.

2. Ин маърузаҳо дар мӯҳлатҳои дахлдор нашр карда мешаванд, ки ба ҳеҷ вачҳ набояд аз 12 моҳи баъди гузаштани соле, ки ба он марбутанд, зиёд бошад.

3. Нусхаҳои маърузаҳои ҳарсола ба Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат дар мӯҳлатҳои оқилонаи баъди нашри он, дар ҳама ҳолат - на бештар аз се моҳ ирсол мегардад.

Моддаи 21.

Дар маърузаҳои ҳамасола, ки мақоми марказии хадамоти бозрасӣ нашр менамояд, масъалаҳои зайл ва дигар масъалаҳои вобаста ба корҳо то андозае, ки онҳо таҳти назорати ҳамин мақоми марказӣ қарор доранд, фаро гирифта мешавад:

- а) қонунҳо ва қарорҳои марбут ба фаъолияти бозрасии меҳнат;
- б) кормандони бозрасии меҳнат;
- в) маълумоти оморӣ дар бораи корхонаҳое, ки таҳти бозрасии назоратӣ қарор мегиранд ва теъдоди кормандоне, ки дар ин корхонаҳо машғуланд;
- г) маълумоти оморӣ дар бораи ташрифоти назоратӣ;
- ғ) маълумоти оморӣ дар бораи вайронкуниҳои ҷойдошта ва муҷозоти истифодагардида;
- е) маълумоти оморӣ дар бораи ҳодисаҳои нохуш дар истеҳсолот;
- ё) маълумоти оморӣ дар бораи бемориҳои касбӣ.

Фасли 2. Бозрасии меҳнат дар савдо

Моддаи 22.

Ҳар як аъзои Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат, ки нисбат ба он ҳамин фасли Конвенсияи мазкур эътибор дорад, ӯҳдадор мешавад, ки дар корхонаҳои савдо системаи бозрасии меҳнат дошта бошад.

Моддаи 23.

Системаи бозрасии меҳнат дар корхонаҳои савдо дар он корхонаҳое амалӣ мегардад, ки нисбат ба онҳо нозирони меҳнат бояд истифодаи қонунгузории меҳнатро марбут ба шароити меҳнат ва беҳатарии кормандон дар раванди фаъолияти онҳо таъмин намоянд.

Моддаи 24.

Системаи бозрасии меҳнат дар корхонаи савдо то андозае ба талаботи моддаҳои 3-21 ҳамин Конвенсия мувофиқ мебошад, ки он қобили истифода аст.

Фасли 3. Муқаррароти мухталиф

Моддаи 25.

1. Ҳар як Аъзои Ташкилот, ки ҳамин Конвенсияро тасдиқ мекунад, метавонад ба ҳуҷҷати тасдиқ аризаро бо зикри он, ки ўҳдадорӣ вобаста ба ҳамин Конвенсия ба зимма гирифтааш нисбат ба фасли 2 татбиқ намегардад, замима намояд.

2. Ҳар як Аъзои Ташкилот, ки чунин ариза додааст, метавонад дар ҳама гуна мўҳлати дахлдор онро бо аризаи минбаъда бекор кунад.

3. Ҳар як Аъзои Ташкилот, ки барои он аризаи мутобиқи банди 1 ҳамин модда пешниҳодкардааш эътибор дорад, дар маърузаҳои ҳарсолаи худ оид ба татбиқи ҳамин Конвенсия дар хусуси вазъи қонунгузорӣ ва амалияи истифода вобаста ба муқаррароти фасли 2 ҳамин Конвенсия иттилоъ дода, зикр менамояд, ки муқаррароти номбаргардида то кадом дараҷа амалӣ шудааст ё амалӣ хоҳад шуд.

Моддаи 26.

Дар ҳолатҳое, ки агар дар хусуси татбиқ гардидани ҳамин Конвенсия ё як қисми он дар ин ё он корхона ё ҳадамот итминон вучуд надошта бошад, масъалаи мазкур аз ҷониби мақоми ваколатдори ҳокимият ҳал карда мешавад.

Моддаи 27.

Дар Конвенсияи мазкур истилоҳи «муқаррароти қонунгузорӣ» ба ғайр аз муқаррароти қонунгузорӣ инчунин қарори судҳои ҳакамӣ ва шартномаҳои коллективиро дар бар мегирад, ки дорои эътибори қонунӣ мебошанд ва истифодаи онҳо бояд аз ҷониби нозирони меҳнат таъмин гардад.

Моддаи 28.

Дар маърузаҳои ҳарсола, ки мутобиқи моддаи 22 Оиномаи Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат пешниҳод мегардад, оид ба ҳамаи муқаррароти қонунгузории миллӣ, ки муқаррароти Конвенсияи мазкурро амалӣ менамояд, иттилооти муфассал дода мешавад.

Моддаи 29.

1. Агар дар ҳудуди Аъзои Ташкилот ноҳияҳои калон бошанд ва бо сабабҳои сукувати тоқа-тоқои аҳоли ё сатҳи рушди ноҳия мақоми ваколатдори ҳокимият чунин шуморад, ки татбиқи муқаррароти ҳамин Конвенсия амалан имконнопазир аст, ҳамин мақоми ҳокимият метавонад чунин ноҳияро пурра ё бо истисно нисбат ба корхонаи алоҳида ё таҳассус, ки он мувофиқи мақсад мешуморад, аз доираи амали ҳамин Конвенсия хориҷ намояд.

2. Ҳар як Аъзои Ташкилот дар маърузаҳои ҳарсолаи худ оид ба татбиқи ҳамин Конвенсия, ки мутобиқи моддаи 22 Оиномаи Ташкилоти Байналмилалӣ Меҳнат пешниҳод менамояд, ҳамаи ноҳияҳоеро, ки ният дорад нисбат ба онҳо муқаррароти ҳамин моддаро истифода барад, инчунин

сабабҳоеро, ки \bar{y} меҳоҳад ҳамин муқарраротро истифода барад, зикр менамояд. Ҳеч як аъзои Ташкилот наметавонад баъди пешниҳоди маърузае якуми ҳарсола муқаррароти ҳамин моддаро истифода барад, ба ҷуз нисбат ба ноҳияҳое, ки дар ҳамин маъруза зикр гардидаанд.

3. Ҳар як аъзои Ташкилот, ки муқаррароти ҳамин моддаро истифода мебарад, дар маърузаҳои минбаъдаи ҳарсолаи худ он ноҳияҳоеро зикр мекунад, ки дар онҳо ҳуқуқи истифодаи муқаррароти зикргардидааро рад менамояд.

Моддаи 30.

1. Нисбат ба ҳудудҳое, ки дар моддаи 35 Оинномаи Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат ёдовар гардида, мутобиқи Акти ислоҳи соли 1946 ба Оинномаи Ташкилоти Байналмилалии Меҳнат тағйир дода шудааст, ба истиснои ҳудудҳои дар бандҳои 4 ва 5 моддаи мазкур зикршуда, ҳар як аъзои Ташкилот, ки ҳамин Конвенсияро тасдиқ кардааст, ба Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат дар мӯҳлатҳои кӯтоҳтарини баъди тасдиқ, бо зикри маълумоти зайл ариза пешниҳод менамояд:

а) ҳудудҳое, ки нисбат ба онҳо Аъзои манфиатдор \bar{y} ҳаддор мешавад муқаррароти Конвенсияро бидуни тағйирот татбиқ намояд;

б) ҳудудҳое, ки нисбат ба онҳо Аъзо \bar{y} ҳаддор мешавад муқаррароти Конвенсияро бо тағйирот татбиқ намояд ва ҷузъҳои ҷунин тағйирот;

в) ҳудудҳое, ки нисбат ба онҳо Конвенсия татбиқ намегардад ва дар ҷунин ҳолатҳо -зикри сабабҳое, ки мутобиқи он Конвенсия татбиқ карда намешавад;

г) ҳудудҳое, ки нисбат ба онҳо Аъзо қарори худро мавқуф мегузорад.

2. \bar{y} ҳаддорихое, ки дар зербандҳои а) ва б) банди 1 ҳамин модда зикр гардидаанд, қисми ҷудонашавандаи ҳуҷҷат дар бораи тасдиқ буда, дорои оқибатҳои шабеҳи он мебошанд.

3. Ҳар як Аъзои Ташкилот метавонад тавассути аризае нав аз ҷама эзоҳ ё як қисми он, ки дар аризае қаблӣ он мавҷуд буд, бо амри зербандҳои б) в) ва г) банди 1 ҳамин модда даст кашад.

4. Ҳар як Аъзои Ташкилот ҳуқуқ дорад дар давраҳое, ки дар ҷараёни он ҳамин Конвенсия метавонад мутобиқи муқаррароти моддаи 34 бекор карда шавад, ба Директори генералӣ аризае нав пешниҳод намояд, ки вобаста ба ҷама гуна муносибатҳои дигар шартӣ ҷама гуна аризаҳои қаблӣро тағйир диҳад ва оид ба вазъ дар ҳудудҳои муайян маълумот медиҳад.

Моддаи 31

1. Ҳангоме, ки агар масъалаҳои фарогирифтаи ҳамин Конвенсия таҳти салоҳияти ҳудуд ҳокимияти ҳудуд берун аз метрополия қарор гирад, Аъзои Ташкилот, ки масъули муносибатҳои байналмилалии ҳамин ҳудуд мебошад, метавонад тибқи созишнома бо ҳокимияти ҳамин ҳудуд ба Директор генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат дар хусуси қабули \bar{y} ҳаддорӣ вобаста ба ҳамин Конвенсия аз номи ҷунин ҳудуд ариза пешниҳод намояд.

2. Ариза дар бораи қабули ўхдадорӣ вобаста ба ҳамин Конвенсия метавонад ба унвони Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат ирсол гардад:

а) аз номи ду ё зиёда Аъзои Ташкилот нисбат ба худуде, ки таҳти идоракунии муштаракӣ онҳо қарор дорад;

б) аз номи ҳама гуна ҳокимияти байналмилалӣ, ки барои идоракунии ин ё он худуд дар асоси муқаррароти Оинномаи Созмони Милали Муттаҳид ё ҳама гуна қарори нисбат ба ҳамин худуд амалкунанда масъул аст.

3. Аризаҳое, ки ба номи Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат мутобиқи муқаррароти бандҳои пешинаи ҳамин модда ирсол мегарданд, зикр менамоянд, ки оё муқаррароти Конвенсияи мазкур дар ҳамин худуд бо тағйирот ё бидуни тағйирот татбиқ мегардад; агар дар ариза зикр гардад, ки муқаррароти ҳамини Конвенсия бо тағйирот татбиқ мегардад, бояд дақиқ карда шавад, ки ин тағйирот аз чӣ иборат аст.

4. Узви манфиатдор ё Аъзои Ташкилот ё ҳокимияти байналмилалӣ метавонанд тавассути аризаи нав пурра ё қисман аз ҳуқуқи истинод ба тағйироте, ки дар ин ё он аризаи қаблӣ қайду шарт шудааст, даст кашанд.

5. Дар давраҳое, ки ҳамин Конвенсияи метавонад мутобиқи муқаррароти моддаи 34 бекор карда шавад, Узви манфиатдор ё Аъзои Ташкилот ё ҳокимияти байналмилалӣ метавонад ба Директори генералӣ аризаи нав ирсол намояд, ки нисбат ба ҳама гуна шартҳои ҳама гуна аризаи қаблӣ муносибатро тағйир медиҳад ва дар бораи вазъи мавҷуда оид ба истифодаи ҳамин Конвенсия маълумот медиҳад.

Фасли 4. Муқаррароти хотимавӣ

Моддаи 32.

Ҳуҷҷатҳои расмӣ дар бораи тасдиқи ҳамин Конвенсия ба Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат барои бақайдгирӣ ирсол меардад.

Моддаи 33.

1. Ҳамин Конвенсия танҳо он Аъзои Ташкилоти байналмилалии меҳнатро ба ҳам алоқаманд месозад, ки ҳуҷҷатҳои онҳо дар хусуси тасдиқ аз ҷониби Директори генералӣ ба қайд гирифта шудааст.

2. Он пас аз дувоздаҳ моҳи баъди он, ки Директори генералӣ ҳуҷҷатҳоро дар бораи тасдиқи ду Аъзои Ташкилот ба қайд мегирад, эътибор пайдо мекунад.

3. Минбаъд ҳамин Конвенсия нисбат ба ҳар як Узви Ташкилот пас аз дувоздаҳ моҳи баъди бақайдгирии ҳуҷҷати он дар бораи тасдиқ эътибор пайдо мекунад.

Моддаи 34.

1. Ҳар як Узви Ташкилот, ки ҳамин Конвенсияро тасдиқ намудааст, бо гузашти давраи даҳсола аз лаҳзаи якуми эътибор пайдо кардани он метавонад Конвенсияро тавассути Акти бекоркунӣ, ки ба Директори

генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат барои бақайдгирӣ ирсол намудааст, аз эътибор соқит намояд. Бекор кардани Конвенсия баъди бақайдгирии Акти бекоркунӣ эътибор пайдо менамояд.

2. Ҳар як Узви Ташкилоте, ки ҳамин Конвенсияро тасдиқ намудааст ва дар мӯҳлати як соли баъди гузаштани мӯҳлати даҳсолаи дар банди боло зикргардида аз ҳуқуқи бекор кардани Конвенсия, ки ҳамин модда пешбинӣ намудааст, истифода набарад, барои давраи мӯҳлати даҳсолаи минбаъда бо он алоқаманд боқӣ мемонад ва метавонад бо гузашти ҳар як мӯҳлати даҳсолаи дигар тибқи тартиби муқаррарнамудаи ҳамин модда Конвенсияро бекор намояд.

Моддаи 35.

1. Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат ҳамаи Аъзои Ташкилоти Байналмилалии Меҳнатро дар бораи бақайдгирии ҳамаи ҳуҷҷатҳои тасдиқ ва санадҳои бекоркунӣ, ки аз Аъзои Ташкилот гирифтааст, воқиф месозад.

2. Аъзои Ташкилотро дар бораи аз ҷониби он гирифтани ҳуҷҷати дуюм дар бораи тасдиқ огоҳ намуда, Директори генералӣ тавачҷӯҳи онҳоро ба санаи эътибор пайдо кардани ҳамин Конвенсия ҷалб менамояд.

Моддаи 36.

Директори генералии Бюрои Байналмилалии Меҳнат ба Муншии Умумии Созмони Милали Муттаҳид мутобиқи моддаи 102 Оинномаи Созмони Милали Муттаҳид тамоми маълумоти марбут ба ҳуҷҷатҳои тасдиқ ва санадҳои бекоркуниро, ки мутобиқи муқаррароти моддаҳои қаблӣ ба қайд гирифтааст, барои бақайдгирӣ ирсол менамояд.

Моддаи 37.

Ҳар вақте, ки Шӯрои маъмурии Бюрои Байналмилалии Меҳнат зарур мешуморад, он ба Конференсияи генералӣ дар бораи татбиқи ҳамин Конвенсия маъруза пешниҳод намуда, дар бораи он, ки ё ба рӯзномаи Конференсия дар хусуси пурра ё қисман таҷдиди назар намудани он масъала ворид карда шавад, қарор қабул мекунад.

Моддаи 38.

1. Дар сурате, ки агар Конференсия Конвенсияи нави қабул кунад, ки пурра ё қисман ҳамин Конвенсияро таҷдиди назар менамояд ва агар дар Конвенсияи нав тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад, дар ин сурат:

а) аз ҷониби ин ё он Аъзои Конвенсия тасдиқ намудани Конвенсияи нави таҷдиди назаргардида, сарфи назар аз муқаррароти моддаи 34, худ аз худ боиси фавран бекор кардани ҳамин Конвенсия мегардад, ба шарте, ки агар Конвенсияи нави таҳти таҷдиди назар эътибор пайдо карда бошад;

б) аз лаҳзаи эътибор пайдо кардани Конвенсияи нави таҷдиди назаргардида Конвенсияи мазкур барои тасдиқи он аз ҷониби аъзои Ташкилот пӯшида мебошад.

2. Ҳамин Конвенсия дар ҳама ҳолат вобаста ба шакл ва мазмун нисбат ба он Аъзои Ташкилот дорой эътибор мебошад, ки онро тасдиқ намуда, вале Конвенсияи нави таҷдиди назаршударо тасдиқ накардаанд.

Моддаи 39.

Матнҳои бо забони англисӣ ва франсавии ҳамин Конвенсия дорой эътибори баробаранд.

*Санаи пайдо намудани эътибор: 7 апрели соли 1950. Инчунин нигар ба Протокол нисбат ба ҳамин Конвенсия, ки соли 1995 қабул гардидааст. Конвенсия барой тасдиқ якҷоя бо Протокол, инчунин алоҳида аз он барой тасдиқ кушода аст